

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 494/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **protectus s. r. o.**, Novozámocká 224, Nitra, IČO 36 528 170, zastúpeného Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave č. k. 4Sf/46/2023-198 z 13. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením správneho súdu sp. zn. 4Sf/46/2023 z 13. decembra 2023, ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o priznanie odkladného účinku jeho správnej žalobe z 31. augusta 2023. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil správneému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 31. augusta 2023 správneému súdu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky zo 17. júla 2023, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie správcu dane (Úrad pre vybrané hospodárske subjekty, pozn.) zo 14. marca 2023, ktorý sťažovateľovi vyrubil rozdiel dane z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 2016 v sume 1 166 433,58 eur. Spolu s podanou žalobou navrhol, aby správny súd priznal žalobe odkladný účinok, ktorý odôvodnil tým, že mu hrozí finančná škoda a závažná nenapraviteľná ujma, pretože nebude schopný riadne splniť uloženú povinnosť a bude

musieť nastúpiť daňová exekúcia, čo by reálne ohrozovalo jeho ďalšiu činnosť. Sťažovateľ poukázal na to, že má 670 zamestnancov v trvalom pracovnom pomere. Na bankových účtoch má 3 200 000 eur, čo aj preukázal v konaní, ale mesačné náklady na činnosť spoločnosti predstavujú 1 500 000 eur a nevyhnutne potrebuje rezervu 3 000 000 eur vo výške nákladov na 2 mesiace činnosti. Činnosť sťažovateľa je naviazaná na verejné obstarávanie, kde je podmienkou účasti, že subjekt nemá daňové nedoplatky. V dôsledku napadnutého rozhodnutia preto bude paralyzovaná jeho podnikateľská činnosť a hrozí mu konkurz alebo reštrukturalizácia. Sťažovateľ predložil správny súdu aj odborné vyjadrenie znaleckej organizácie o možnosti ekonomických škôd v súvislosti s výkonom žalobou napadnutého rozhodnutia.

3. Správny súd napadnutým uznesením návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe ako nedôvodný zamietol. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že sťažovateľ neoznačil ani neosvedčil priamu hrozbu závažnej ujmy ako prvotného predpokladu na priznanie odkladného účinku. Ďalšej podmienke absencie rozporu s verejným záujmom sa už správny súd nevenoval. Správny súd vyhodnotil predložené odborné vyjadrenie a pre nedostatok náležitostí odborného vyjadrenia naň neprihliadal. Vytkol mu najmä, že znalec je povinný primerane odôvodniť, ako sa k svojmu posúdeniu dopracoval tak, aby bolo možné preskúmať jeho obsah a odôvodnenosť postupu znalca. Ak uvedené náležitosti neobsahuje, jeho obsah aj samotný záver je nepresvedčivý. Z obsahu predloženého odborného vyjadrenia nebolo podľa názoru správneho súdu možné vyvodiť, na základe akých postupov znalec určil hodnotu jednotlivých položiek účtovnej uzávierky k 31. decembru 2023 v prípade výkonu napadnutého rozhodnutia a v prípade, že k jeho výkonu nedôjde. Odborné vyjadrenie neobsahuje úvahy, ktorými sa znalec riadil pri určení týchto položiek, resp. prečo by mal výkon rozhodnutia vplyv na konkrétne vybrané položky. Správny súd poukázal aj na zmatečnosť v označení znaleckého úkonu, keď v jeho obsahu sa pojednáva o znaleckom posudku. Z predloženej účtovnej závierky k 31. júlu 2023 správny súd zistil, že sťažovateľom tvrdená výška osobných nákladov na zamestnancov (1 090 000, resp. 1 100 000 eur) nezodpovedá položke osobné náklady v predloženej závierke (831 265,45 eur mesačne v priemere). Vo vzťahu k účasti na verejnom obstarávaní správny súd konštatoval, že tvrdenie sťažovateľa nepreukazuje okamžitý vznik škody v priamej príčinnej súvislosti s výkonom rozhodnutia, pretože za škodu nemožno považovať neistý výsledok verejného obstarávania, ani neexistencia daňového nedoplatku nie je zárukou úspechu vo verejnom obstarávaní. Poukaz na hrozbu konkurzu a reštrukturalizácie a s tým súvisiace odstúpenie od už uzatvorených zmluvných vzťahov správny súd považoval za všeobecné a hypotetické tvrdenie s poukazom na to, že odberatelia z predložených zmlúv sú len oprávnení odstúpiť od zmlúv a nevedno, či toto oprávnenie využijú. Hrozbu konkurzu a reštrukturalizácie sťažovateľ zároveň nijako nepreukázal. K predloženému oznámeniu o začatí daňovej exekúcie z 18. septembra 2023 správny súd konštatoval, že samotné začatie daňovej exekúcie nie je dôvodom na priznanie odkladného účinku. Správny súd uzavrel, že poukázanie na hypotetické následky a následky, ktoré ešte ani nenastali, nepredstavuje dôvod na vyhovieť návrhu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v tvrdení sťažovateľa, že napadnuté uznesenie správneho súdu je zjavne arbitrárne, zasahuje do pokojného užívania majetku sťažovateľa

a porušuje jeho právo na spravodlivý proces. Správny súd neuviedol, v akých konkrétnych prípadoch a na základe akého konkrétneho dôkazného prostriedku by bolo dôvodné návrhu na odklad vykonateľnosti vyhovieť. Rovnako sa správny súd nevysporiadal ani s negatívnymi vplyvmi uvedenými znaleckou organizáciou.

5. Sťažovateľ nesúhlasí s posúdením jeho mesačných nákladov na zamestnancov, pretože v prípade nezaplatenia splatných záväzkov zo strany jeho dodávateľov môže dôjsť k tomu, že z dôvodu nedostatku likvidity nebude môcť uspokojiť nároky zamestnancov. Je preto irelevantné, či náklady predstavujú 1 100 000 eur mesačne alebo 831 265,45 eur mesačne. Predpokladaná suma nákladov na zamestnancov uvedená sťažovateľom zahŕňala aj nároky na odstupné či zvýšenie miezd. Názor si správny súd ustálil bez tohto, aby to namietala protistrana, a zároveň neumožnil sťažovateľovi reagovať na tieto argumenty súdu, čím došlo k porušeniu princípu kontradiktórnosti a čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ zopakoval, že v tomto štádiu konania sťažovateľ nemá dostatočnú likviditu zodpovedajúcu rezerve na náklady zamestnancov v prípade insolvenencie jedného z relevantných dodávateľov.

6. Existencia daňových nedoplatkov je zákonnou prekážkou pokračovania zmluvných vzťahov uzavretých na základe verejného obstarávania. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukázal na to, že Úrad pre verejné obstarávanie začal 16. januára 2024 správne konanie vo veci vyčiarknutia sťažovateľa zo zoznamu hospodárskych subjektov podľa § 158 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Sťažovateľ ďalej uviedol, že v dôsledku správnu žalobou napadnutého rozhodnutia nespĺňa zákonnú podmienku (absencia daňových nedoplatkov, pozn.) pre účasť vo verejnom obstarávaní. Arbitrárne rozhodnutie správneho súdu kladie neprimerané náklady na sťažovateľa, je v rozpore s princípmi proporcionality a vytvára právnu prekážku účasti sťažovateľa vo verejnom obstarávaní.

7. Sťažovateľ tvrdí, že v jeho prípade došlo k porušeniu jeho práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu v časti úpravy užívania majetku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj vlastníckeho práva napadnutým uznesením správneho súdu, ktorým správny súd zamietol návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku jeho správnej žaloby. Sťažovateľ je toho názoru, že v danom prípade dostatočne preukázal existenciu dôvodov na priznanie odkladného účinku, a napadnuté uznesenie považuje za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

9. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom a v zásade nemá právomoc preskúmať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, čím by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody ústavne relevantnej intenzity.

10. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

11. Rozhodnutie o priznaní alebo nepriznaní odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) nie je rozhodnutím vo veci samej. Následky z neho plynúce nie sú konečné a nezmeniteľné a možno preto konštatovať, že takéto rozhodnutie je zákonom konštruované ako rozhodnutie dočasnej povahy.

12. Posúdenie splnenia podmienok na priznanie odkladného účinku správnej žaloby je zásadne vecou konajúceho správneho súdu, pričom k prieskumu reálnej existencie týchto podmienok nie je ústavný súd oprávnený. Podstatou prieskumu tohto rozhodnutia tak môže byť len obmedzený test ústavnosti, t. j. posúdenie, či má rozhodnutie o (ne)priznaní odkladného účinku zákonný podklad, či bolo vydané príslušným orgánom a taktiež či nie je prejavom svojvôle, najmä či je náležité odôvodnené (m. m. I. ÚS 346/2017).

13. Keďže aj v konaní o priznaní odkladného účinku správnej žalobe musia byť rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu, ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zameral na posúdenie, či správny súd v napadnutom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvody zamietnutia návrhu sťažovateľa na priznanie odkladného účinku.

14. Podľa § 185 písm. a) SSP správny súd môže, ak osobitný predpis neustanovuje inak, na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného uznesením priznať správnej žalobe odkladný účinok, ak by okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozila závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

15. Odkladný účinok správnej žaloby upravený v § 184 až § 189 SSP má predbežný, zabezpečovací a dočasný charakter a predstavuje určitý ekvivalent neodkladných opatrení v civilnom sporovom a mimosporovom konaní. Žalobca môže podať takýto návrh najskôr so správnou žalobou, či už ako jej súčasť, alebo samostatne, a najneskôr do konečného rozhodnutia správneho súdu. Žalobca môže podať nový návrh na priznanie odkladného účinku, ak došlo k zmene pôvodného skutkového alebo právneho stavu.

16. Ústavný súd po oboznámení sa s dôvodmi napadnutého uznesenia a po posúdení námietok sťažovateľa zastáva názor, že napadnuté uznesenie správneho súdu je z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné. Správny súd sa pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa nedopustil svojvôle, pretože vychádzal zo zákonnej úpravy regulujúcej priznanie odkladného účinku správnej žalobe a v súvislosti s tým sa náležitým spôsobom zaoberal tvrdeniami sťažovateľa obsiahnutými v jeho návrhu o hrozbe vzniku ujmy, ktorú by mu malo napadnuté rozhodnutie žalovaného spôsobiť. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie správneho súdu nevybočilo z medzí ústavnosti tak, ako to tvrdí sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, pričom správny súd svoje rozhodnutie zároveň dostatočne a ústavne konformne odôvodnil. Správny súd zreteľne ozrejmil, že predpokladom vyhovenia návrhu nie je len tvrdenie vzniku ujmy, ale aj jej riadne preukázanie, pričom len

potenciálna ujma nepostačuje. Práve to sa sťažovateľovi nepodarilo preukázať, preto mu nebolo namietaným uznesením správneho súdu vyhovené. Sťažovateľ totiž svoj návrh nepodporil takými dôkazmi na preukázanie svojich obáv, z ktorých by bolo možné vyvodit' hrozbu závažnej ujmy či iného nenapraviteľného následku, ako to vyžaduje § 185 písm. a) SSP, a preto správne mu nemožno vytknúť, že sa mu sťažovateľom popísaná ujma spojená s napadnutým uznesením žalovaného javila len ako hypotetická. Predložené odborné vyjadrenie vyhodnotil správny súd ako nespĺňajúce zákonné požiadavky na jeho obsah, najmä jeho odôvodnenie tak, aby bol preskúmateľný prijatý odborný záver a postup, ktorý k nemu smeroval. Námietky hrozby exekúcie, konkurzu či nesplnenia podmienok na verejné obstarávanie mali len povahu hypotetických hrozieb, ktorým chýbala priamosť a bezprostrednosť tvrdených hrozby.

17. K jednotlivým sťažnostným námietkam ústavný súd dodáva, že úlohou správneho súdu je vyhodnotiť konkrétne tvrdenia o závažnosti a bezprostrednosti hroziacej ujmy a dôkazy predložené sťažovateľom žiadajúcim o priznanie odkladného účinku, a nie poskytovať teoretické úvahy, aké dôkazy by mohli mať relevanciu či aké tvrdenia by mohli byť spôsobilé privodiť vyhovenie návrhu, ako to sťažovateľ prezentuje vo svojej ústavnej sťažnosti.

18. Odborné vyjadrenie, ktoré sťažovateľ predložil na účely preukázania tvrdených hrozby ujmy spôsobenej okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia, správny súd posúdil (sumarizácia v bode 3 tohto uznesenia), vytkol mu zásadné obsahové nedostatky, ktoré považoval za dôvod jeho nepreskúmateľnosti a ako na nepresvedčivé naň neprihliadol. Keďže sťažovateľ sporné odborné vyjadrenie priložil aj k ústavnej sťažnosti, ústavný súd sa oboznámil s jeho obsahom a hodnotenie toho dôkazu poskytnuté správnym súdom považuje za primerané a dostatočné. V tejto časti namietanú arbitrárnosť napadnutého uznesenia nie je možné konštatovať.

19. V podstatnej časti sťažovateľ namieta arbitrárnosť napadnutého uznesenia vo vzťahu k jeho mesačným nákladom na zamestnancov, keď poukazuje na nepodstatnosť uvedených súm mesačných nákladov. Popis nákladov na mesačnú úhradu personálnych výdavkov sťažovateľ považuje za podstatný z dôvodu, že po zaplatení vyrubenej dane v spojení s prípadným neplnením záväzkov jeho dodávateľov sa dostane do platobnej neschopnosti z dôvodu nedostatku likvidity. Tvrdená hrozba ujmy je tak odôvodňovaná spojením s hypotetickou hrozbou neplnenia záväzkov sťažovateľových odberateľov. Z priloženého odborného vyjadrenia (s. 47 – zoznam rozpracovaných zákaziek a s. 49 – účasť na verejných obstarávaní), ako aj vyjadrenia samotného sťažovateľa vyplýva, že kľúčové zmluvné vzťahy má uzavreté so štátnymi inštitúciami a podnikmi, pri ktorých je riziko platobnej neschopnosti a neplnenia záväzkov takmer eliminované. Ak správny súd vyhodnotil tvrdenú hrozbu vážnej ujmy z dôvodu nedostatku likvidity sťažovateľa (pre nesplnenie záväzkov odberateľov) za hypotetickú, a nie bezprostredne hroziacu vážnu ujmu, ústavný súd považuje takéto hodnotenie za ústavne akceptovateľné.

20. Sťažovateľ ďalej namietal, že arbitrárne napadnuté rozhodnutie je právnou prekážkou jeho účasti vo verejnom obstarávaní a porušuje jeho právo na pokojné užívanie majetku. S týmto tvrdením sa ústavný súd nestotožňuje. Právnou prekážkou účasti na verejnom obstarávaní je existencia daňového nedoplatku právoplatne vyrubenej rozhodnutím finančného riaditeľstva (teda nesplnenie daňových povinností riadne a včas), nie nepriznanie odkladného účinku správnej žalobe napadnutým uznesením správneho súdu. Ústavný súd nezistil ústavne relevantné pnutie nepriznania

navrhovaného odkladného účinku s právom sťažovateľa vlastníť majetok (v časti úpravy užívania majetku).

21. Na základe uvedeného ústavný súd považuje záver správneho súdu o nesplnení podmienok na vyhovenie návrhu sťažovateľa na priznanie odkladného účinku správnej žalobe za ústavne akceptovateľný. Napadnuté uznesenie nevybočilo z medzí ústavnosti a správny súd náležite interpretoval a aplikoval príslušné ustanovenia Správneho súdneho poriadku, pričom svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil.

22. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľovi nič nebráni podať opätovný návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe a relevantne súdu preukázať existenciu takých nespochybniteľných skutočností, ktoré predstavujú reálnu hrozbu závažnej ujmy či iného nenapraviteľného následku, ku ktorým by došlo okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia žalovaného.

23. Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil možnosť vyslovenia porušenia označených základných práv sťažovateľa po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, odmietol ju ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

24. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené prijatím ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2024

Peter Molnár
predseda senátu